

RYSUNEK TECHNICZNY BUDOWLANY

RZUTOWANIE PROSTOKĄTNE

MOJE DANE

dr inż. Sebastian Olesiak

Katedra Geomechaniki, Budownictwa i Geotechniki

Pokój 309, pawilon A-1 (poddasze)

e-mail: olesiak@agh.edu.pl

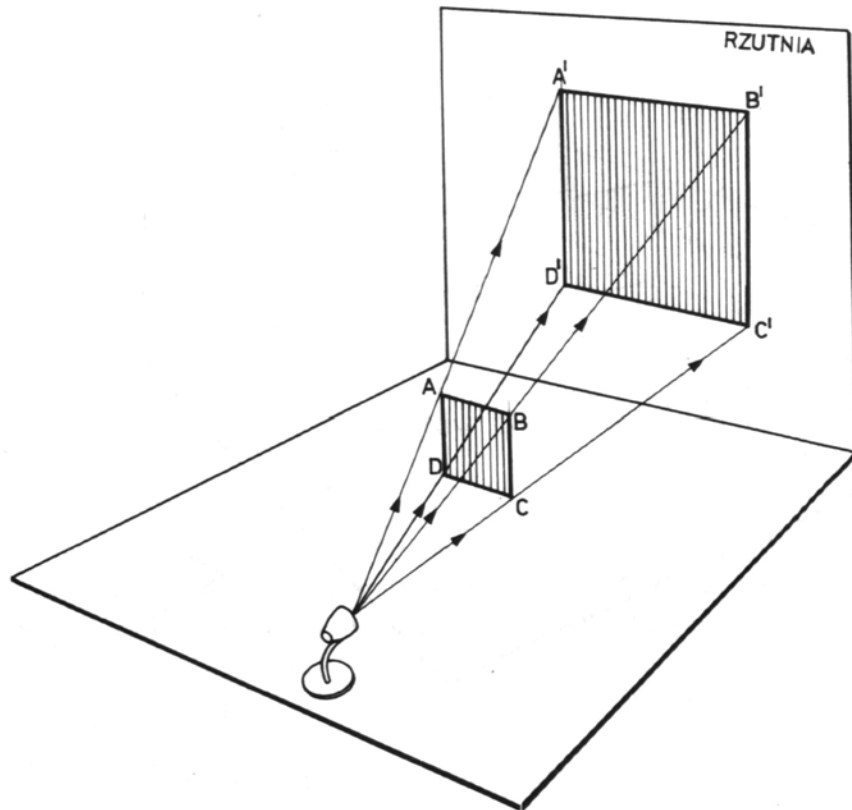
WWW <http://home.agh.edu.pl/olesiak>

LITERATURA DO PRZEDMIOTU

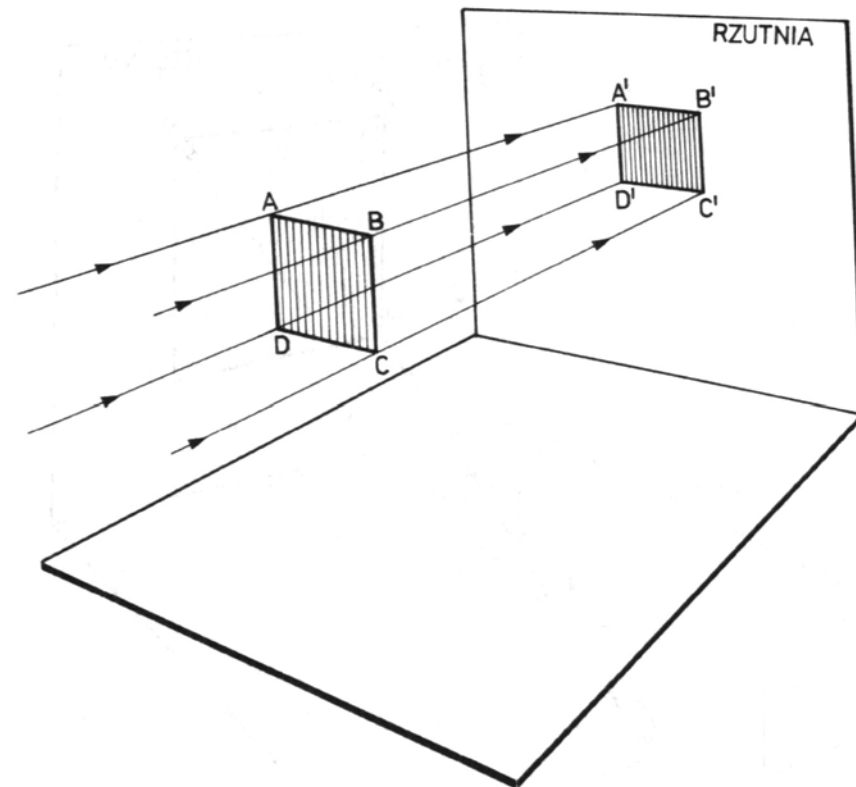
1. Miśniakiewicz E., Skowroński W.: Rysunek techniczny budowlany. Arkady, Warszawa 2011.
2. Mazur J., Tofiluk A.: Rysunek budowlany. WSiP, Warszawa 2008.
3. *Januszewski B. i inni: Rysunek techniczny w projektowaniu sieci i instalacji sanitarnych. Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów 2003.*
4. Bieniasz J., Januszewski B., Piekarski M.: Rysunek techniczny w budownictwie. Redakcja Wydawnictw Uczelnianych Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów 2002.
5. Wojciechowski L.: Rysunek budowlany. WSiP, Warszawa 1999.
6. Wojciechowski L.: Zawodowy rysunek budowlany. WSiP, Warszawa 1999.
7. Ochoński S.: Rysunek techniczny budowlany. Politechnika Częstochowska, Częstochowa 1997.
8. Samujłło H., Samujłło J.: Rysunek techniczny i odręczny w budownictwie. Arkady, Warszawa 1987.

RZUTY

Źródło światła umieszczone jest blisko obiektu, cień na ścianie to **rzut środkowy**.

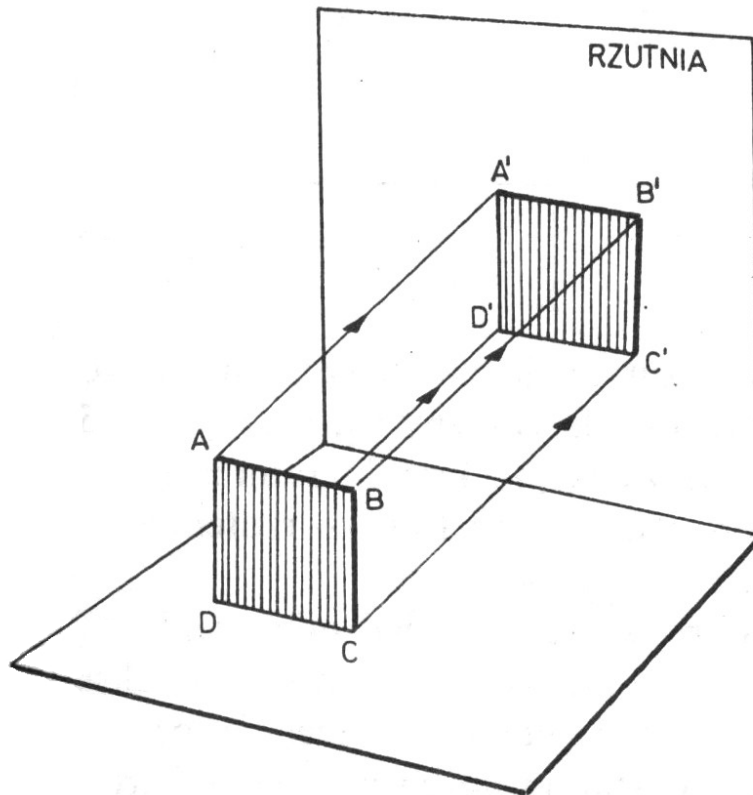

Źródło światła umieszczone jest nieskończenie daleko od obiektu. Promienie światła będą równoległe, cień na ścianie to **rzut równoległy ukośny**.

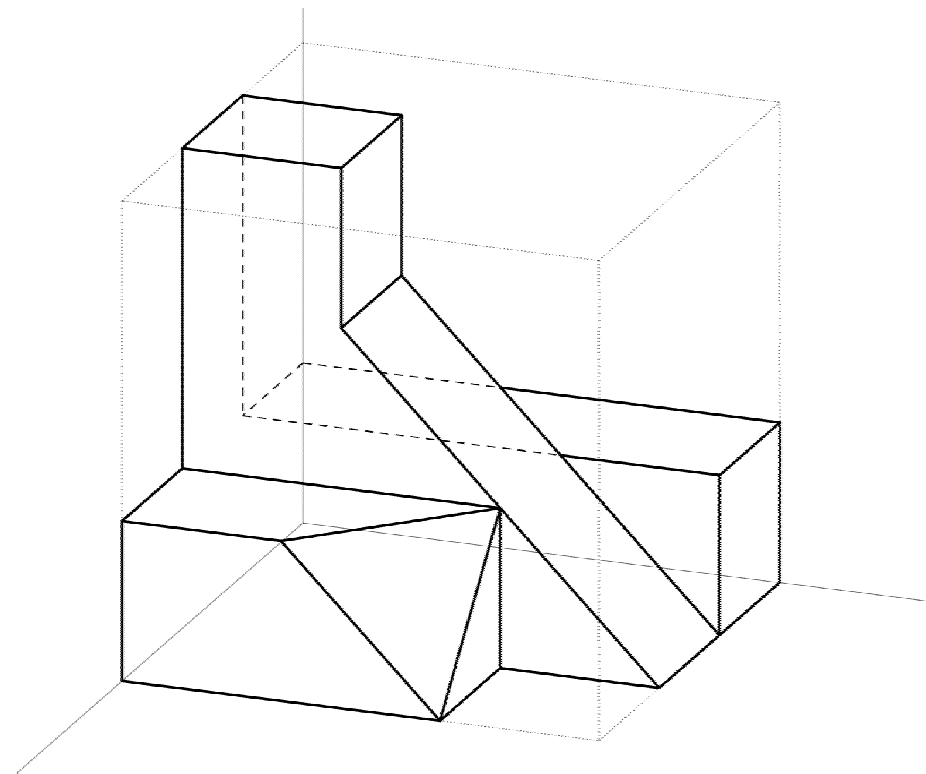

RZUTY

Rzut prostokątny to szczególny rodzaj rzutu równoległego. Wiązka promieni światła pada na ścianę idealnie pod kątem prostym.

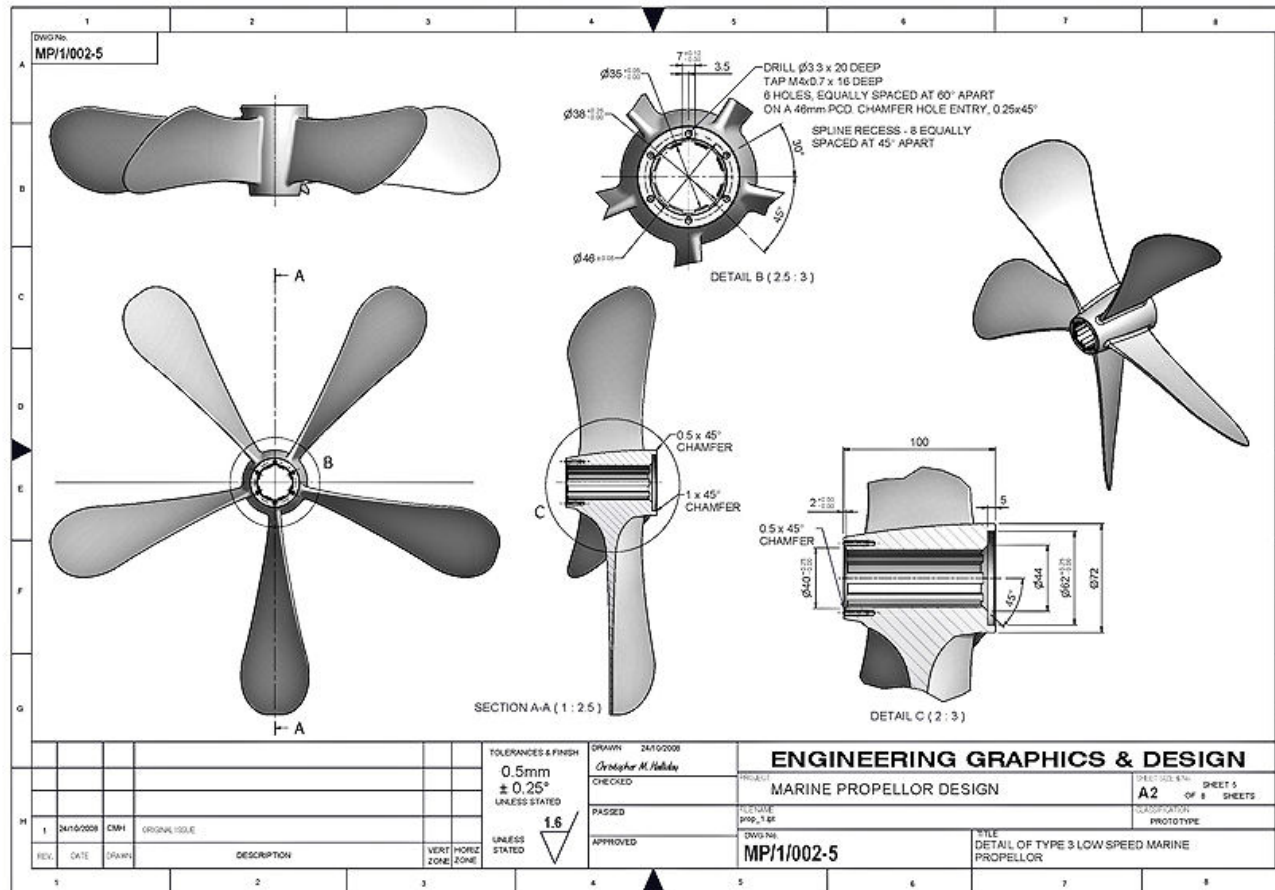

Rzut aksonometryczny to pogładowe przedstawienie obiektu trójwymiarowego na płaszczyźnie

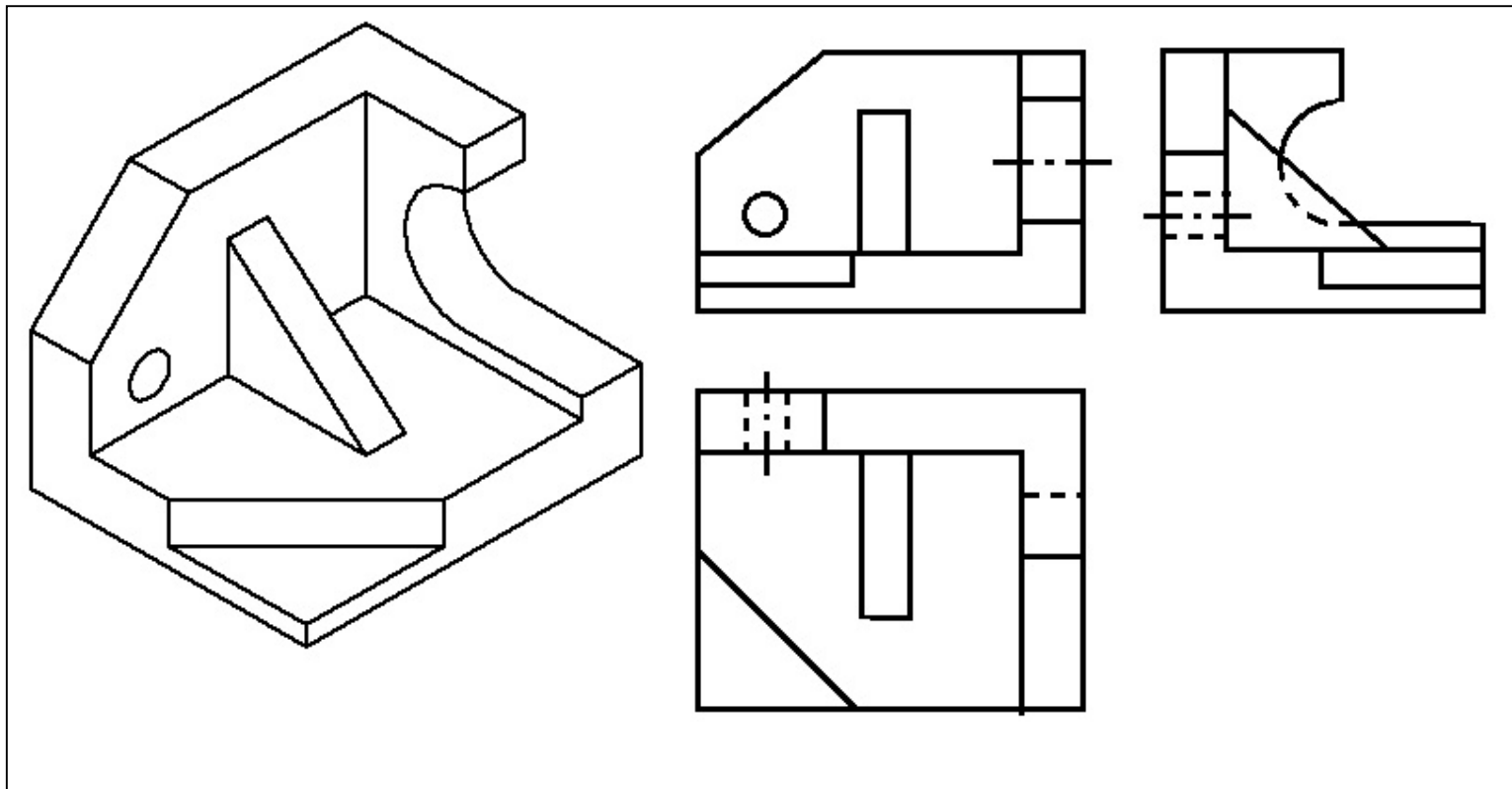
RZUTOWANIE PROSTOKĄTNE

Podstawowymi rysunkami dokumentacji technicznej są rysunki dwuwymiarowe przygotowane zgodnie z zasadą **rzutowania prostokątnego**.

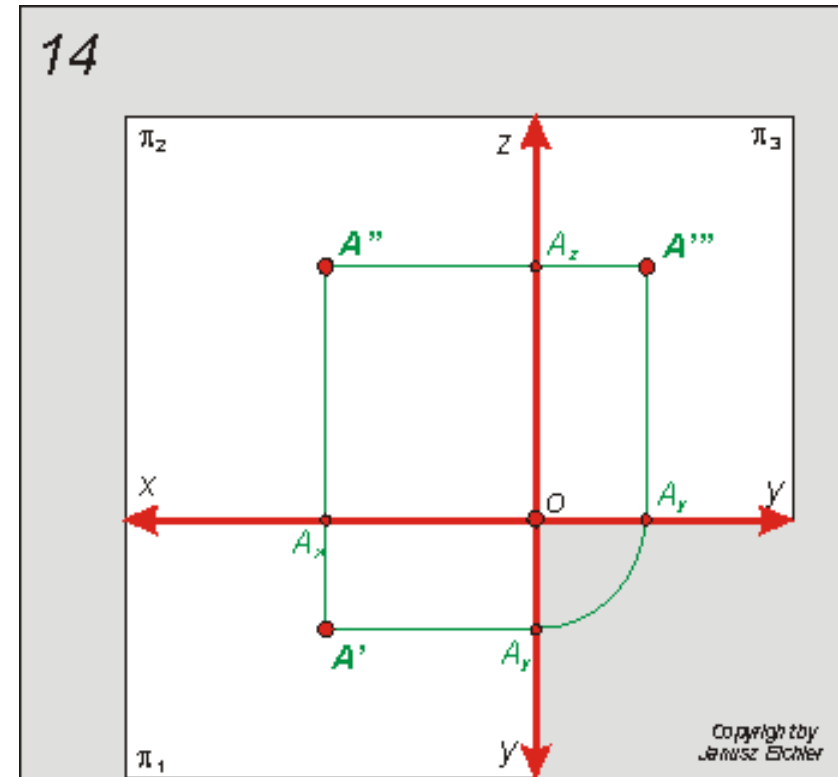
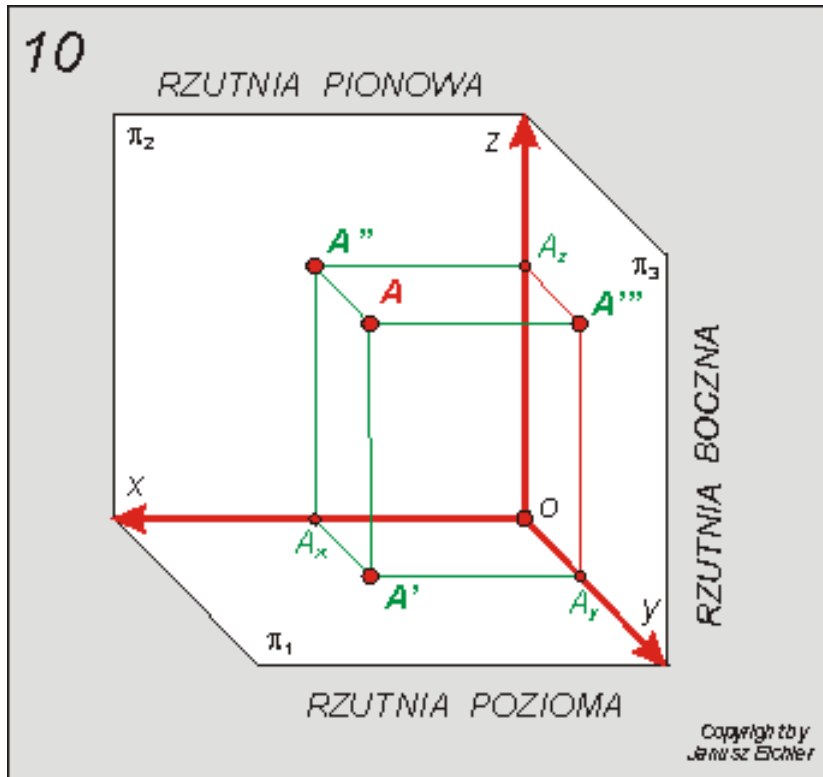
RZUTOWANIE PROSTOKĄTNE

Zwykle rzutowanie na jedną płaszczyznę rzutującą nie wystarcza do odpowiedniego zilustrowania obiektu. By przedstawić obiekt w sposób jednoznaczny należy rzutować go na kilka płaszczyzn - minimum 3.

RZUTOWANIE PROSTOKĄTNE

PUNKT

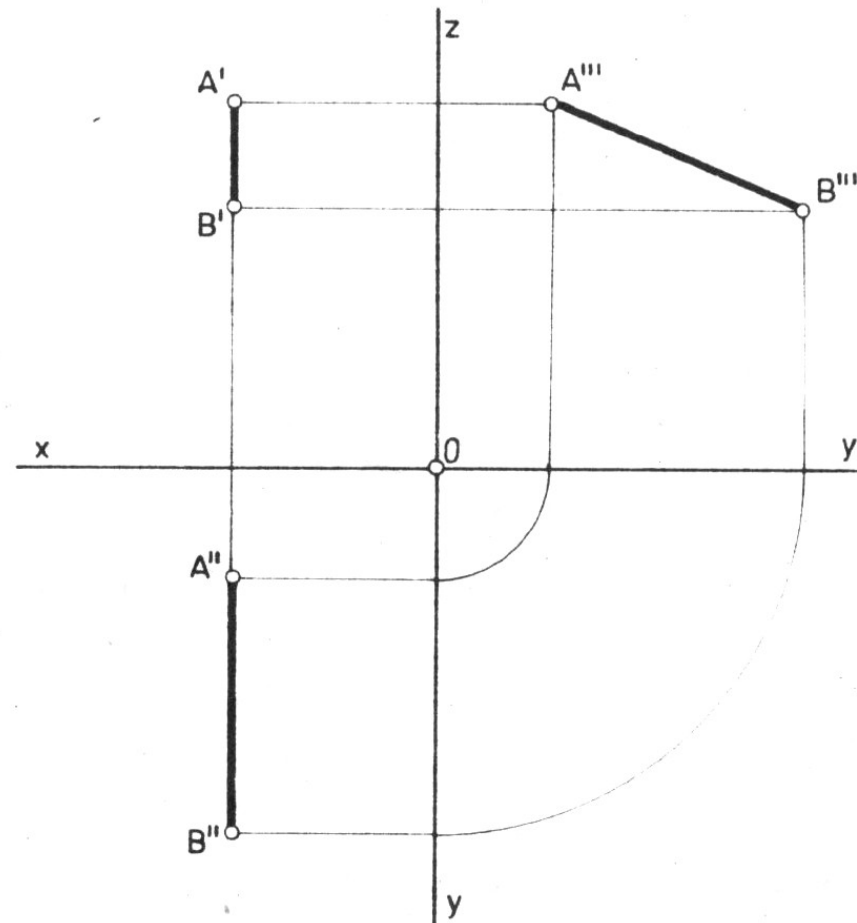
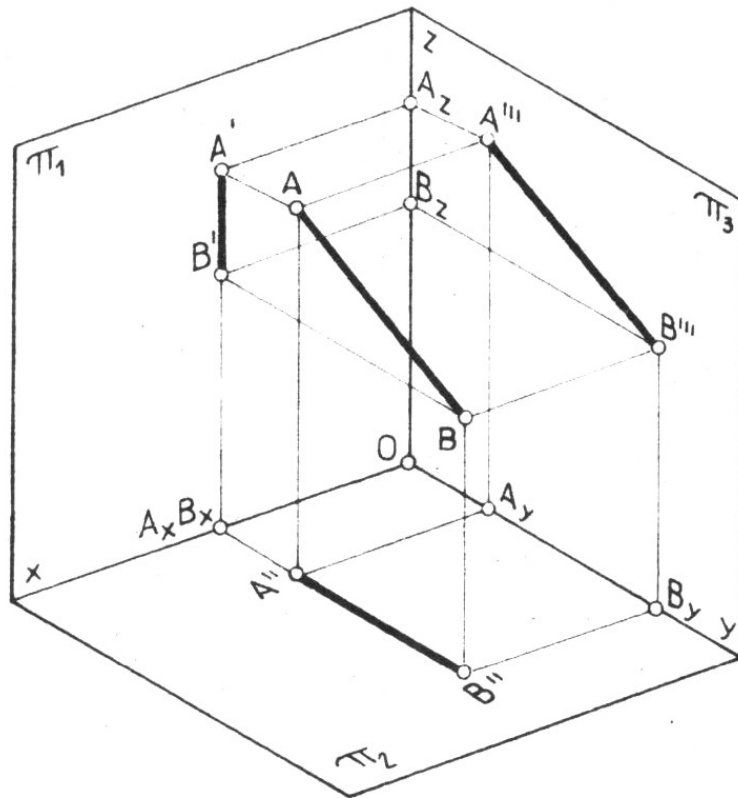

RZUTOWANIE PROSTOKĄTNE

ODCINEK

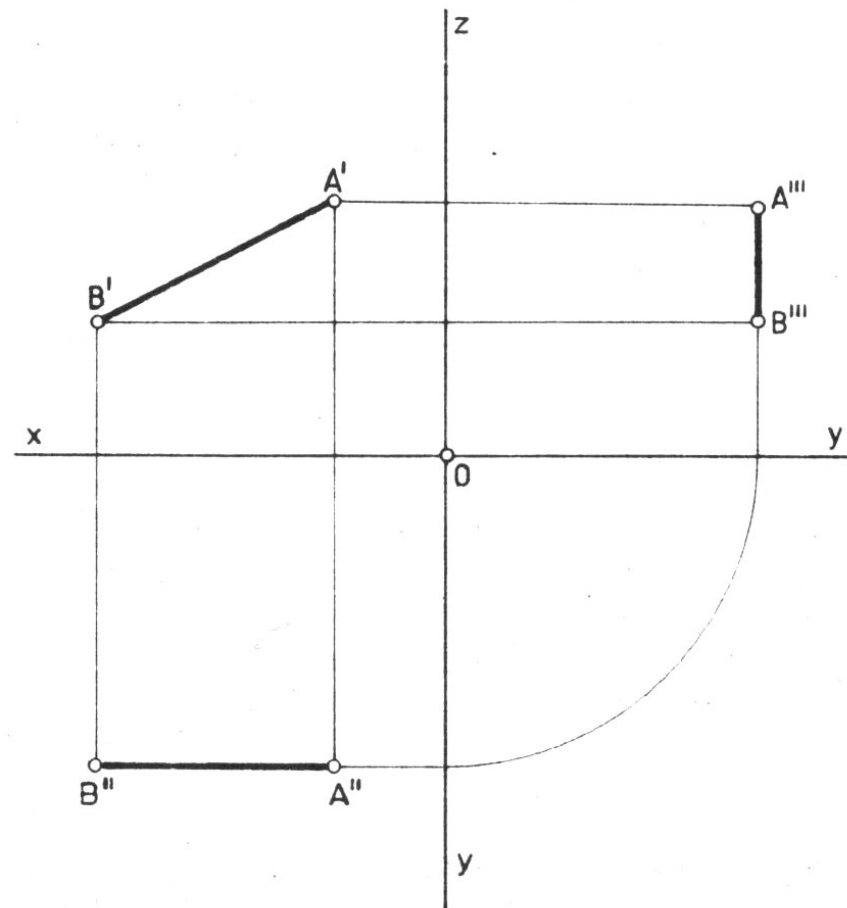
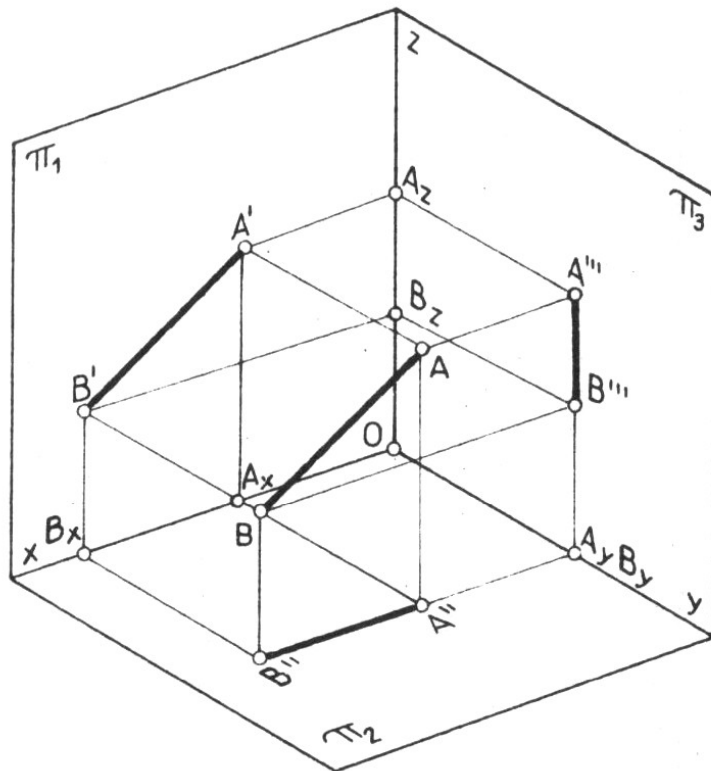
Rzut odcinka AB równoległego do płaszczyzny bocznej π_3

RZUTOWANIE PROSTOKĄTNE

ODCINEK

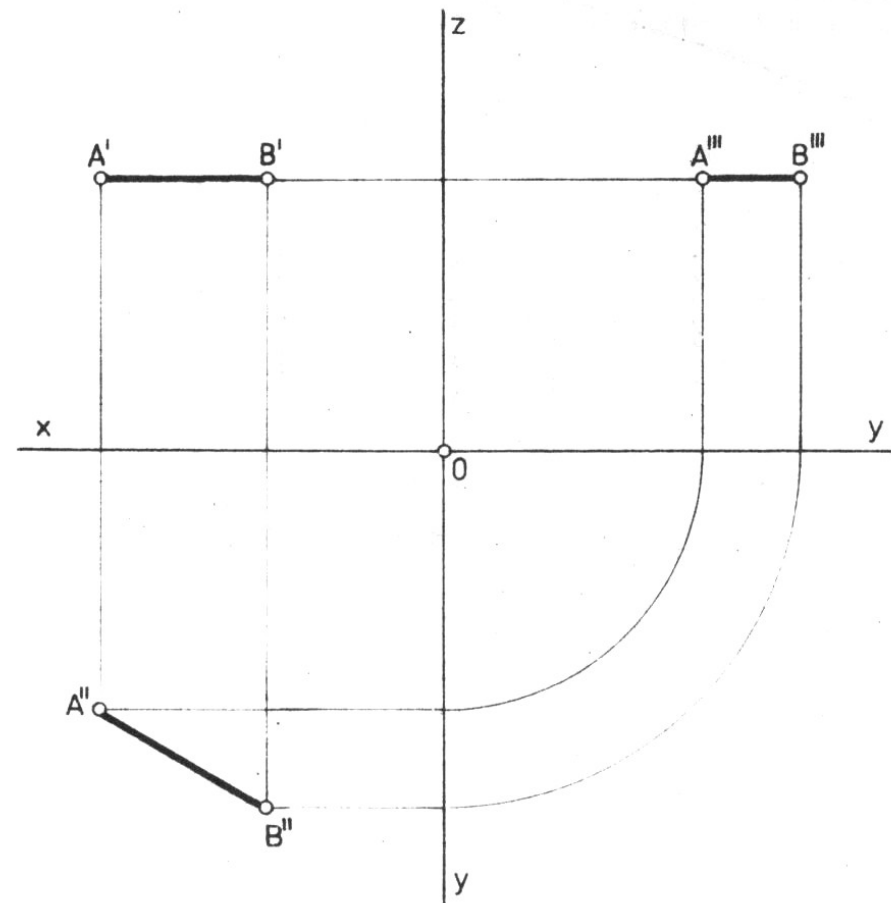
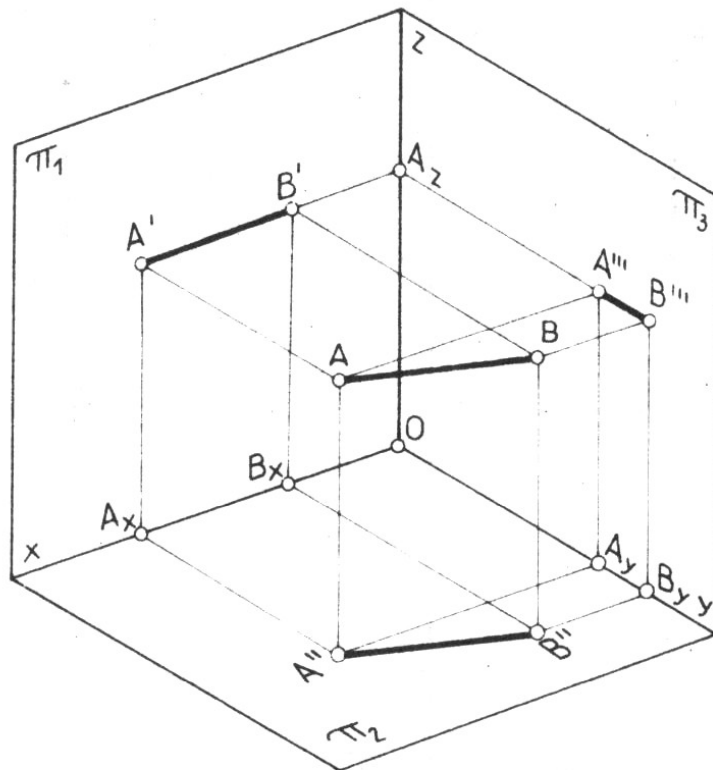
Rzut odcinka AB równoległego do płaszczyzny pionowej π_1

RZUTOWANIE PROSTOKĄTNE

ODCINEK

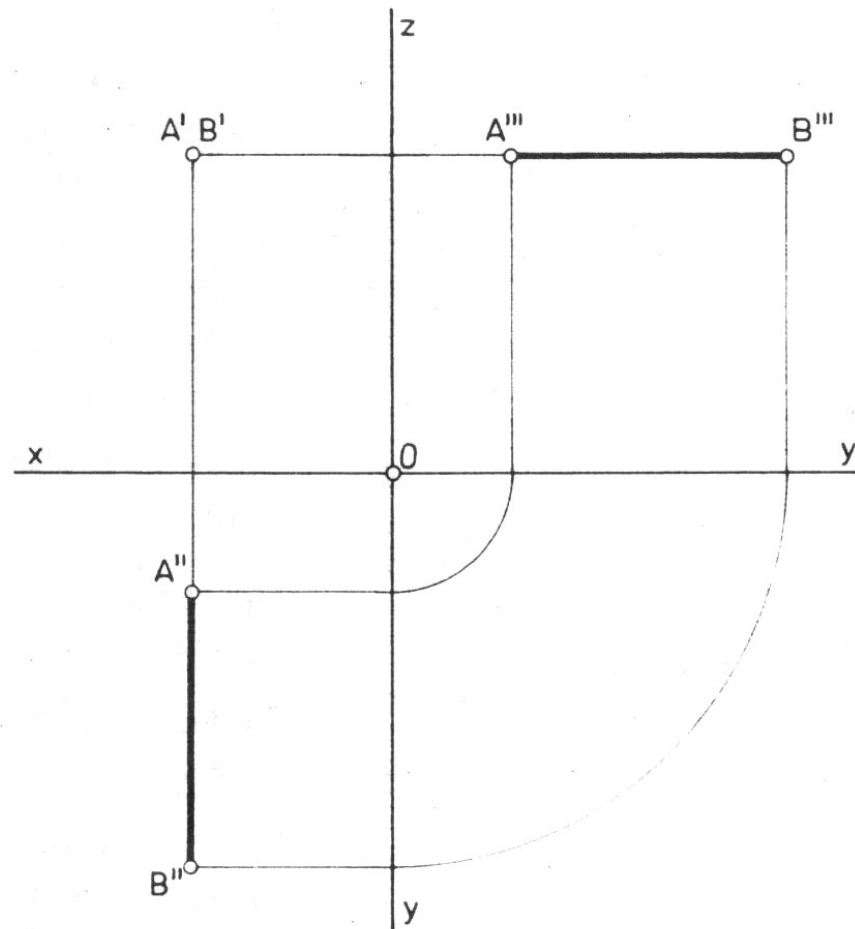
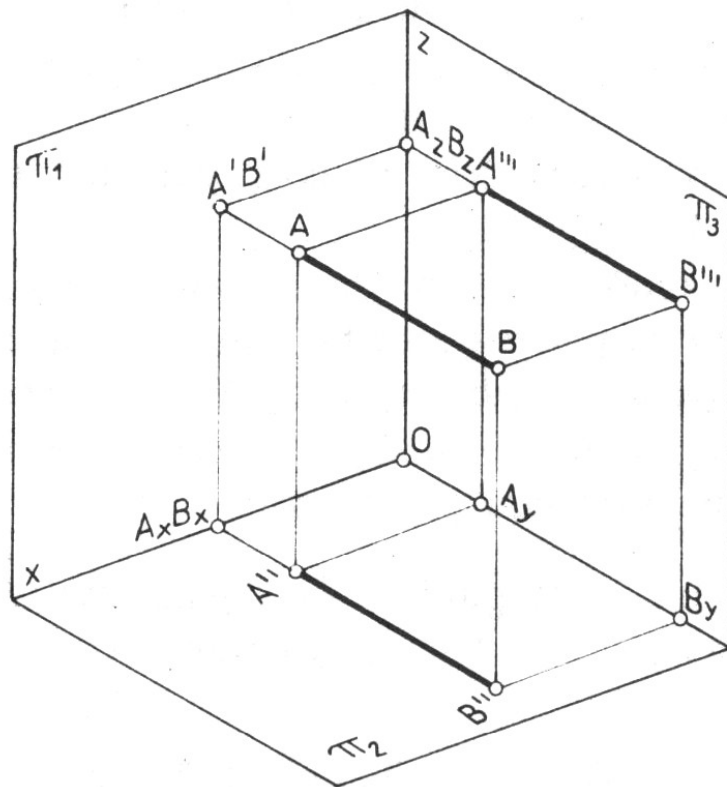
Rzut odcinka AB równoległego do płaszczyzny poziomej π_2

RZUTOWANIE PROSTOKĄTNE

ODCINEK

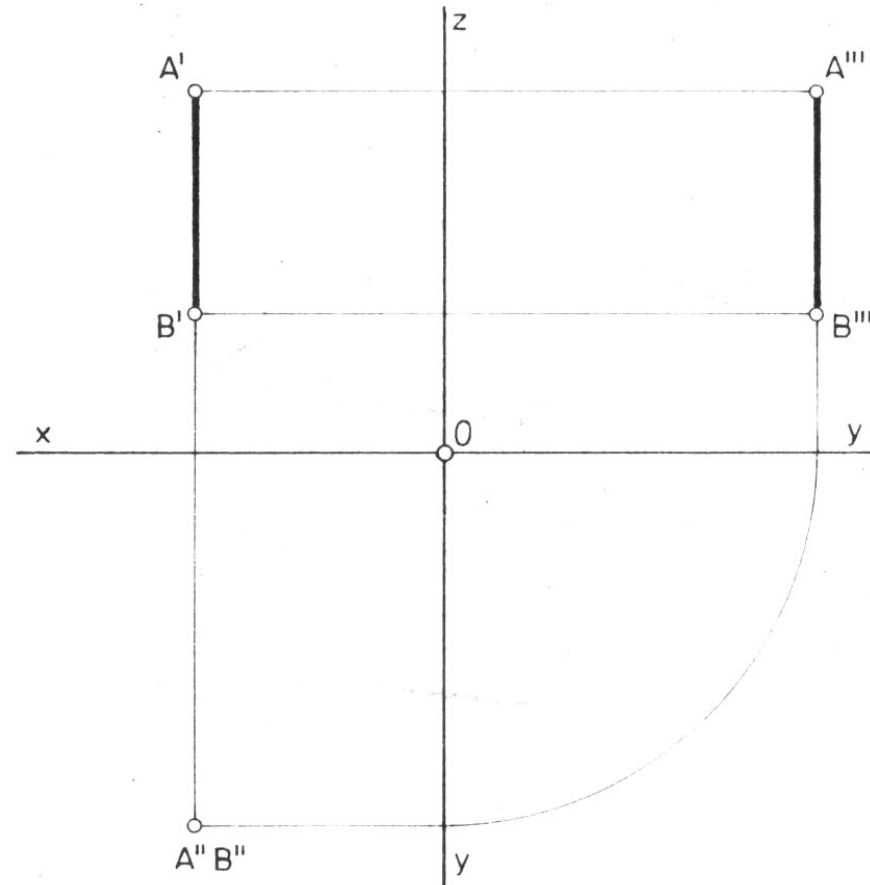
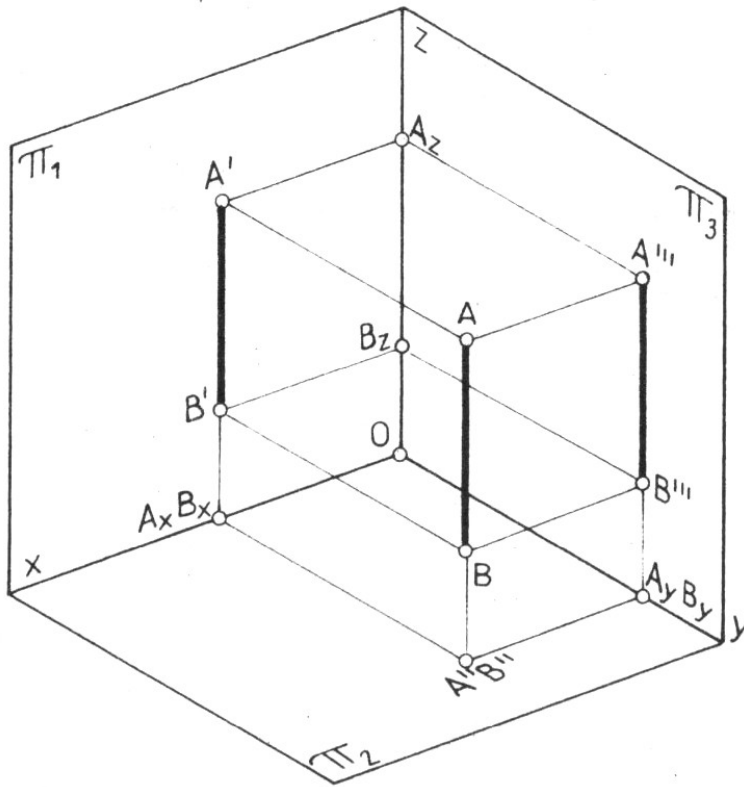
Rzut odcinka AB prostopadłego do płaszczyzny pionowej π_1

RZUTOWANIE PROSTOKĄTNE

ODCINEK

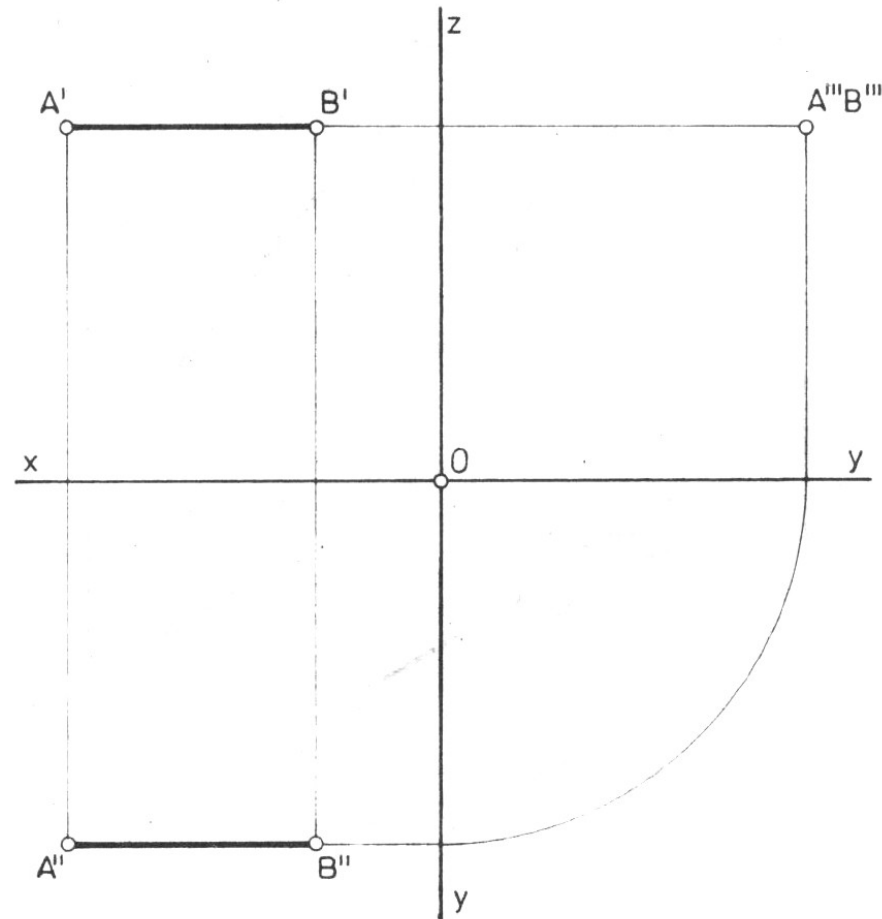
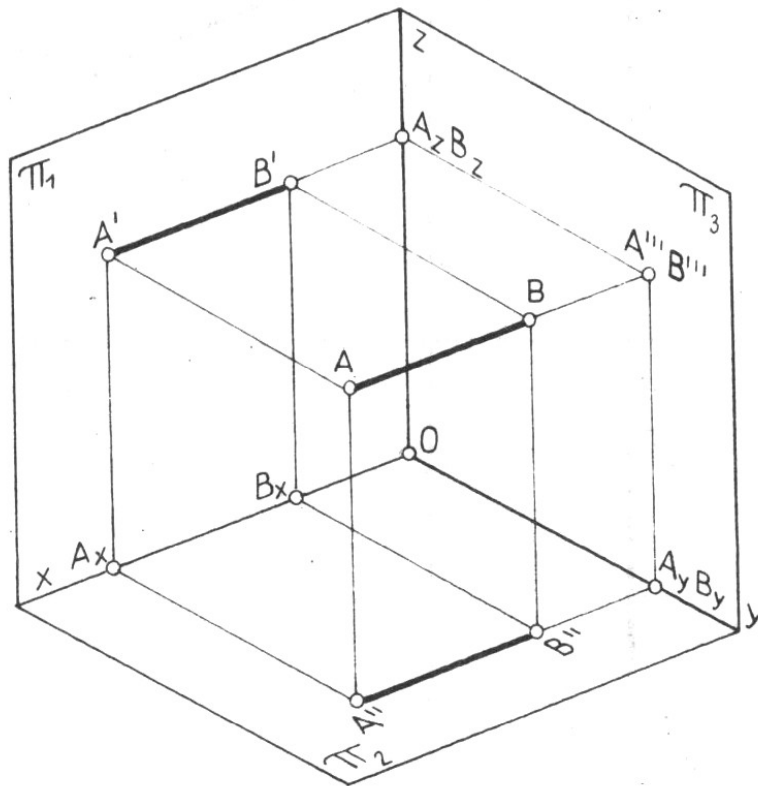
Rzut odcinka AB prostopadłego do płaszczyzny poziomej π_2

RZUTOWANIE PROSTOKĄTNE

ODCINEK

Rzut odcinka AB prostopadłego do płaszczyzny bocznej π_3

RZUTOWANIE PROSTOKĄTNE

ODCINEK

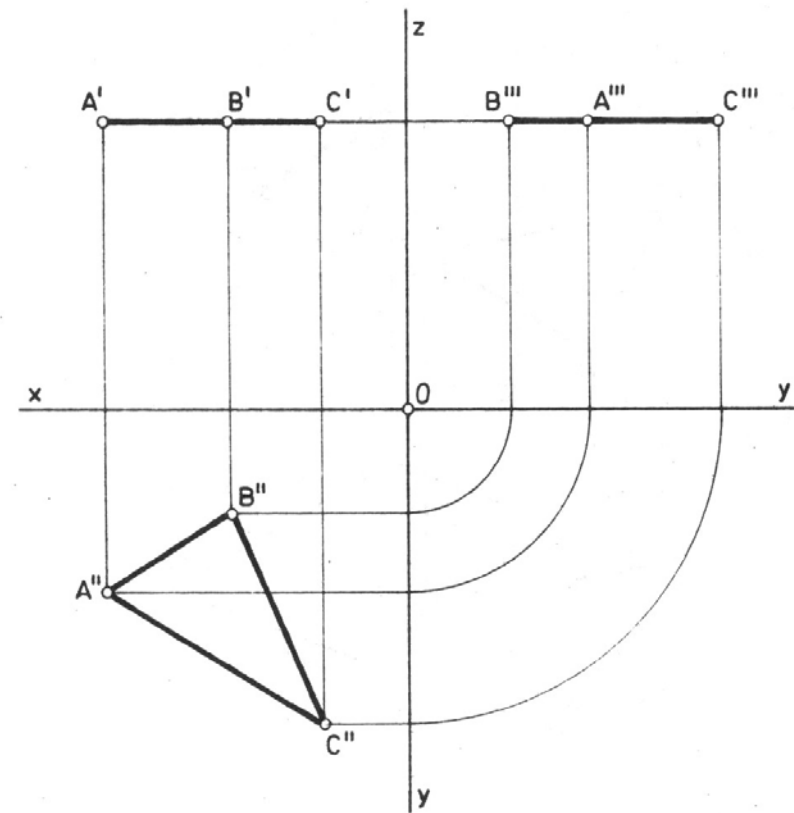
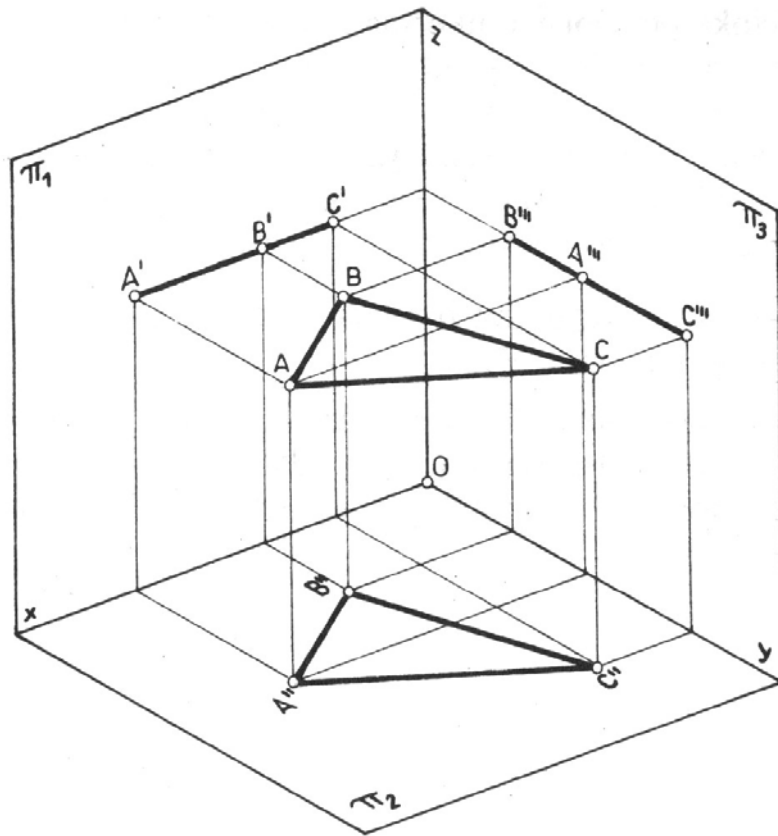
Podczas rzutowania odcinka można zaobserwować następujące własności rzutów prostokątnych:

- długość rzutu odcinka równoległego do płaszczyzny jest równa rzeczywistej długości odcinka,
- rzut odcinka prostopadłego do płaszczyzny rzutów jest punktem,
- rzut odcinka położonego ukośnie w stosunku do rzutni jest odpowiednio krótszy od rzeczywistego odcinka.

RZUTOWANIE PROSTOKĄTNE

FIGURA GEOMETRYCZNA

Rzut figury geometrycznej równoległej do płaszczyzny poziomej π_2

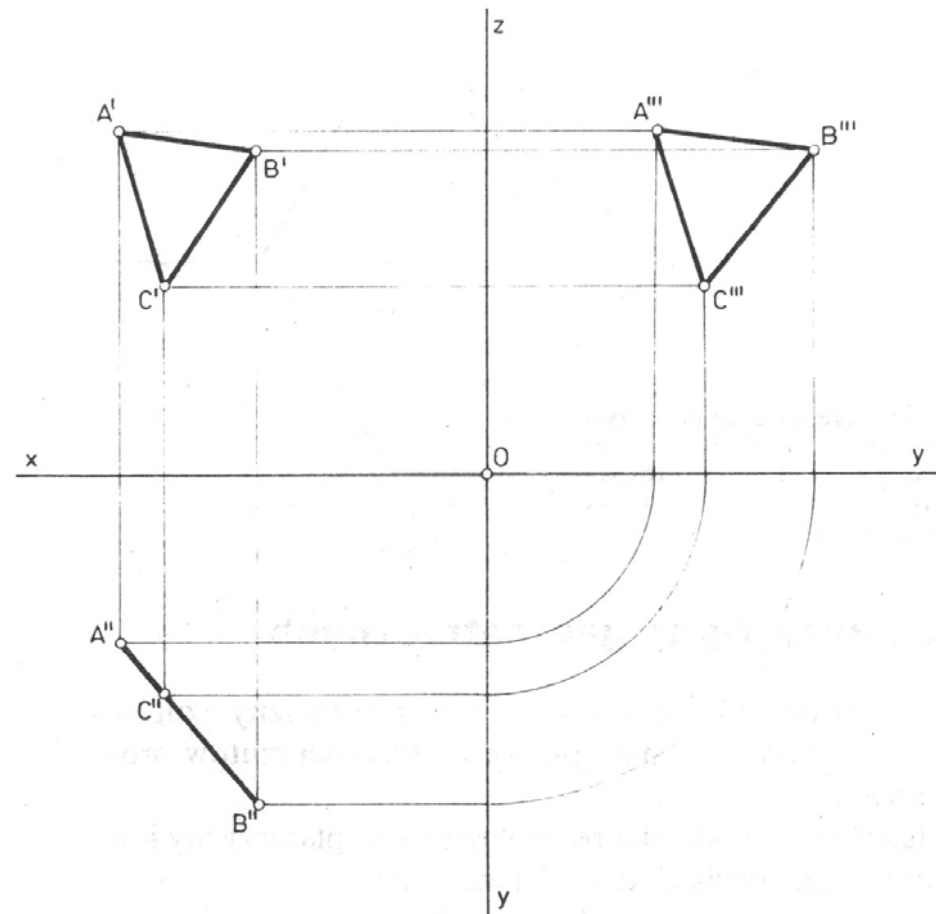
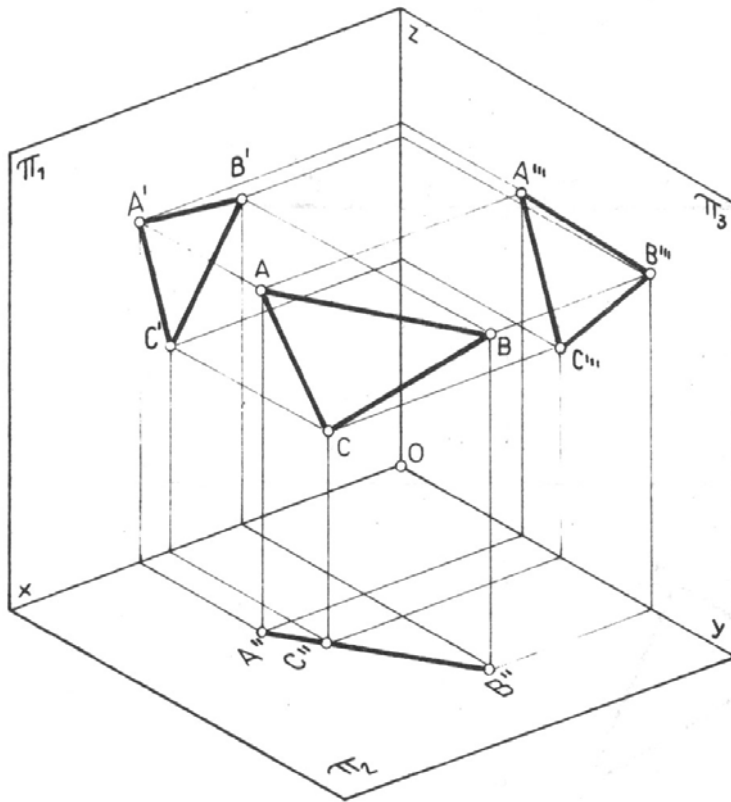

RZUTOWANIE PROSTOKĄTNE

FIGURA GEOMETRYCZNA

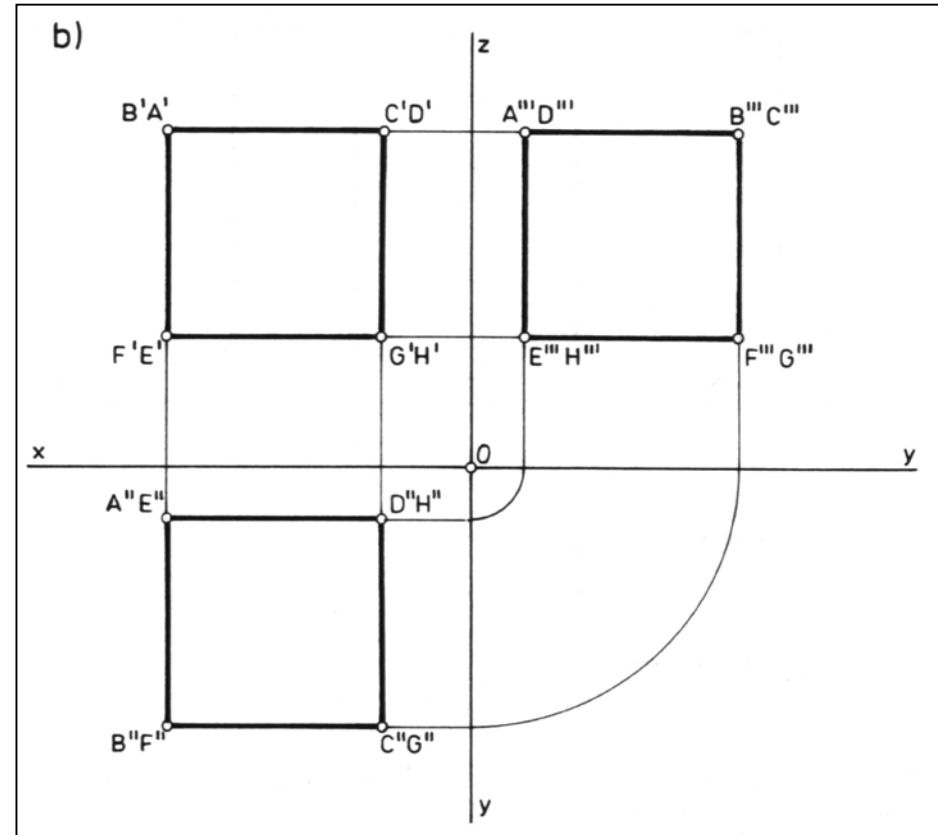
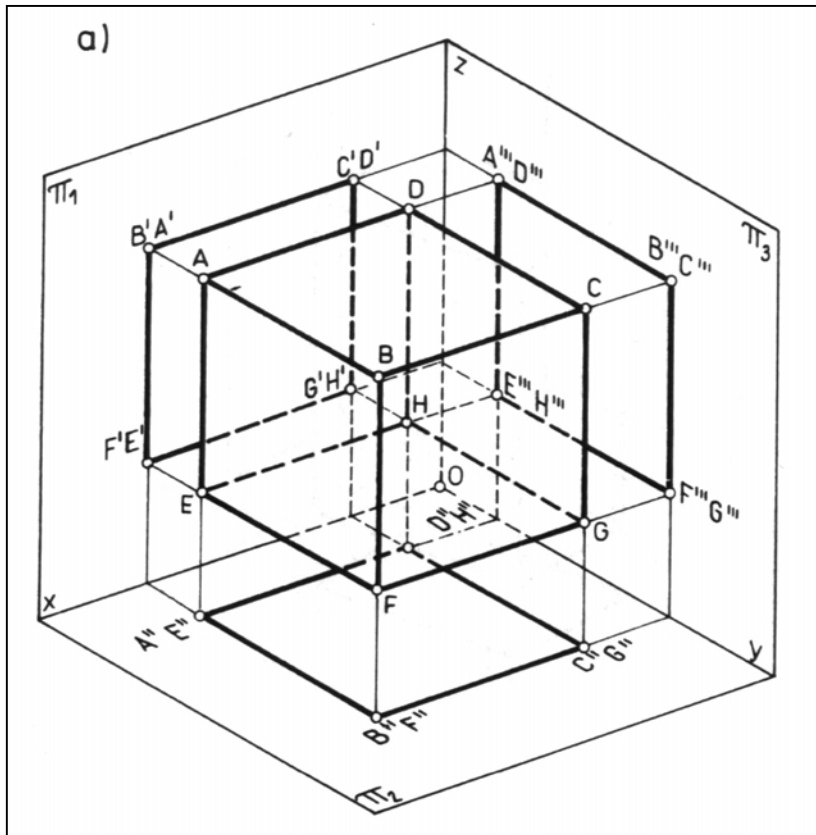
Rzut figury geometrycznej prostopadłej do płaszczyzny poziomej π_2

RZUTOWANIE PROSTOKĄTNE

BRYŁA

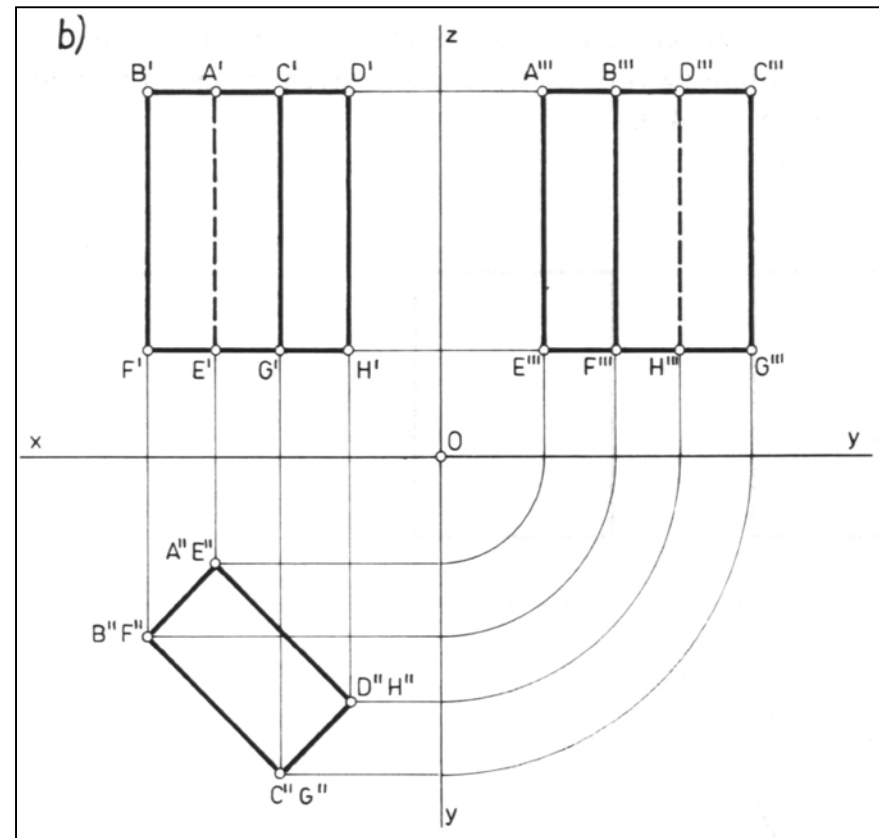
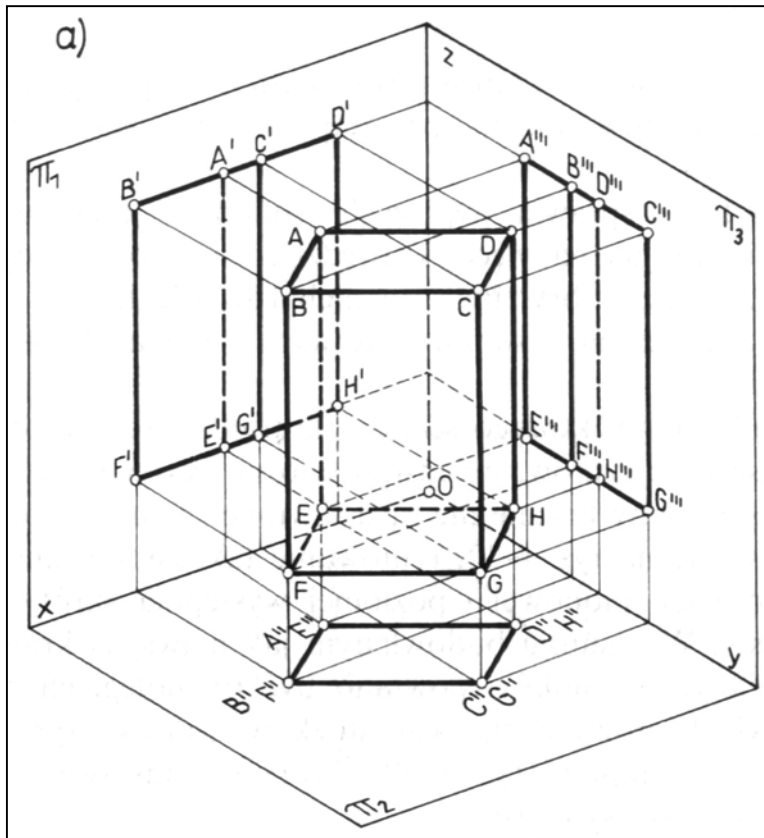
Płaszczyzny rzutu ustawia się z reguły tak, aby większość płaszczyzn rzutowanego obiektu była do nich równoległa lub prostopadła. Dzięki temu kształt przedmiotu i jego szczegóły zostaną jednoznacznie i czytelnie odwzorowane.

RZUTOWANIE PROSTOKĄTNE

BRYŁA

Rysujemy krawędzie niewidoczne (pierwsze).

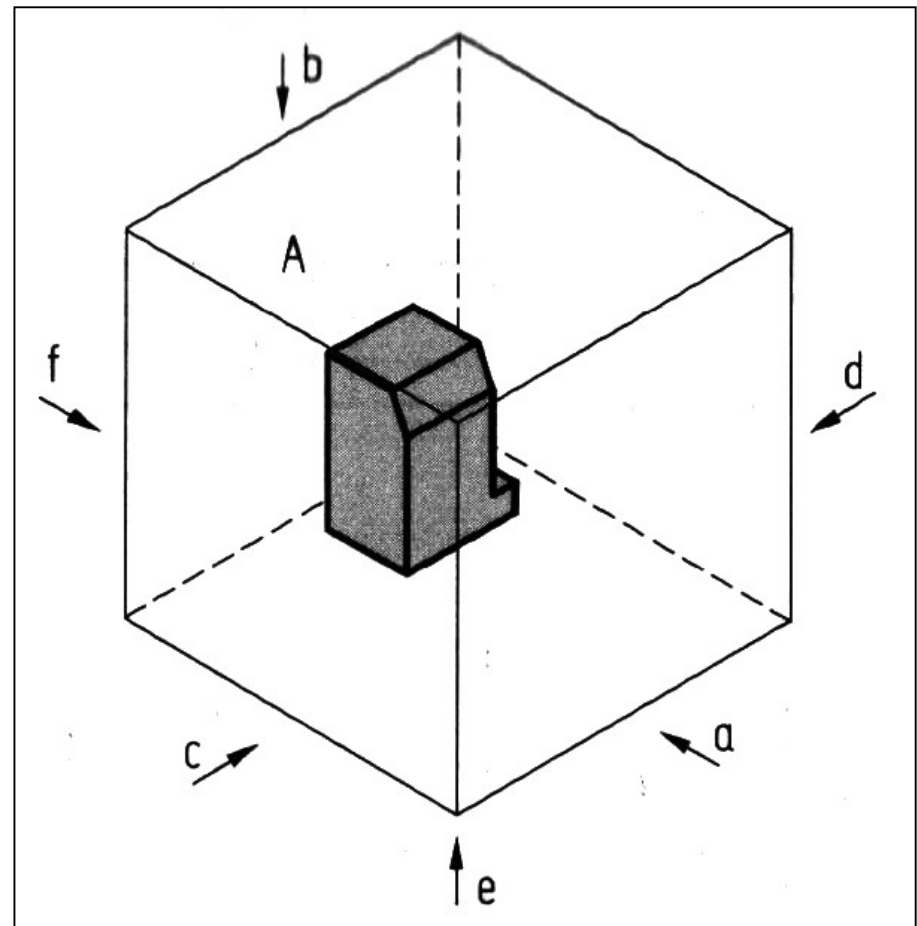

RZUTOWANIE PROSTOKĄTNE

PN-ISO 5456-2:2002 Rysunek techniczny. Metody rzutowania.
Część 2: Przedstawianie prostokątne.

Rzutowanie prostokątne na 6 płaszczyzn – **metoda pierwszego kąta** (zwane również rzutowaniem europejskim – E).

Rzutowanie prostokątne na 6 płaszczyzn można porównać do zamknięcia odwzorowywanego obiektu w dużym papierowym sześciacie, którego boki są w miarę równoległe lub prostopadłe do płaszczyzn obiektu.

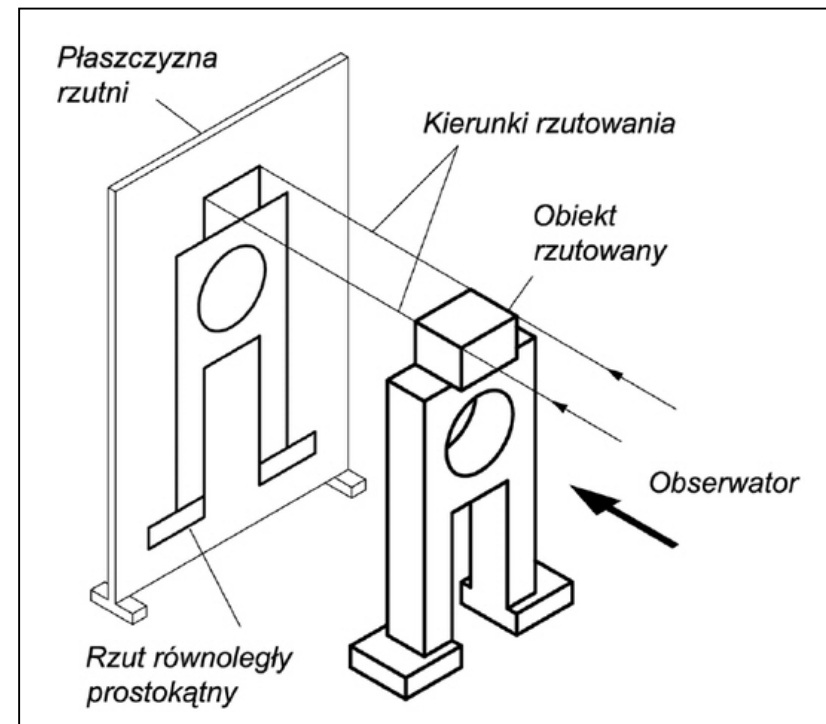
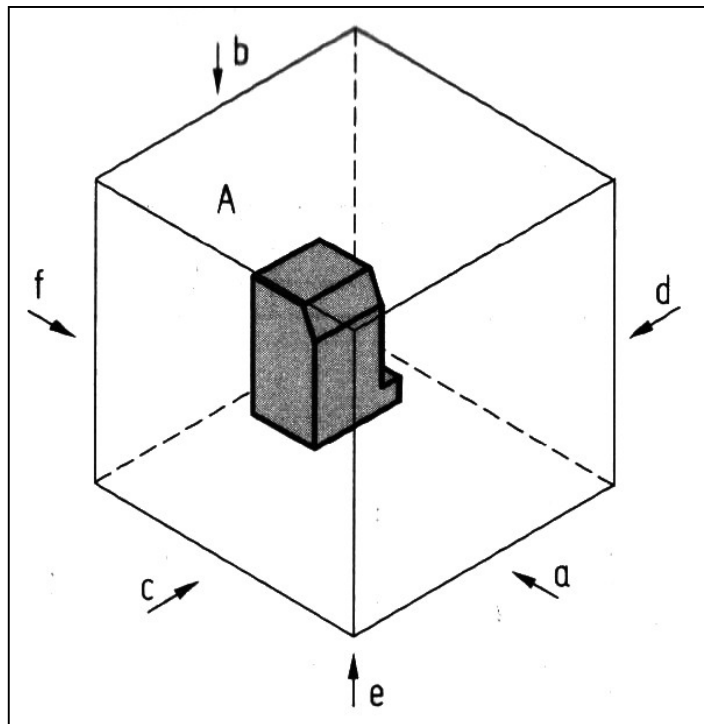

RZUTOWANIE PROSTOKĄTNE

PN-ISO 5456-2:2002 Rysunek techniczny. Metody rzutowania.
Część 2: Przedstawianie prostokątne.

Na poszczególne boki sześcianu (które oznacza się wielkimi literami od A do F) rzutujemy (pod kątem prostym) odpowiednie płaszczyzny obiektu zgodnie z kierunkiem patrzenia.

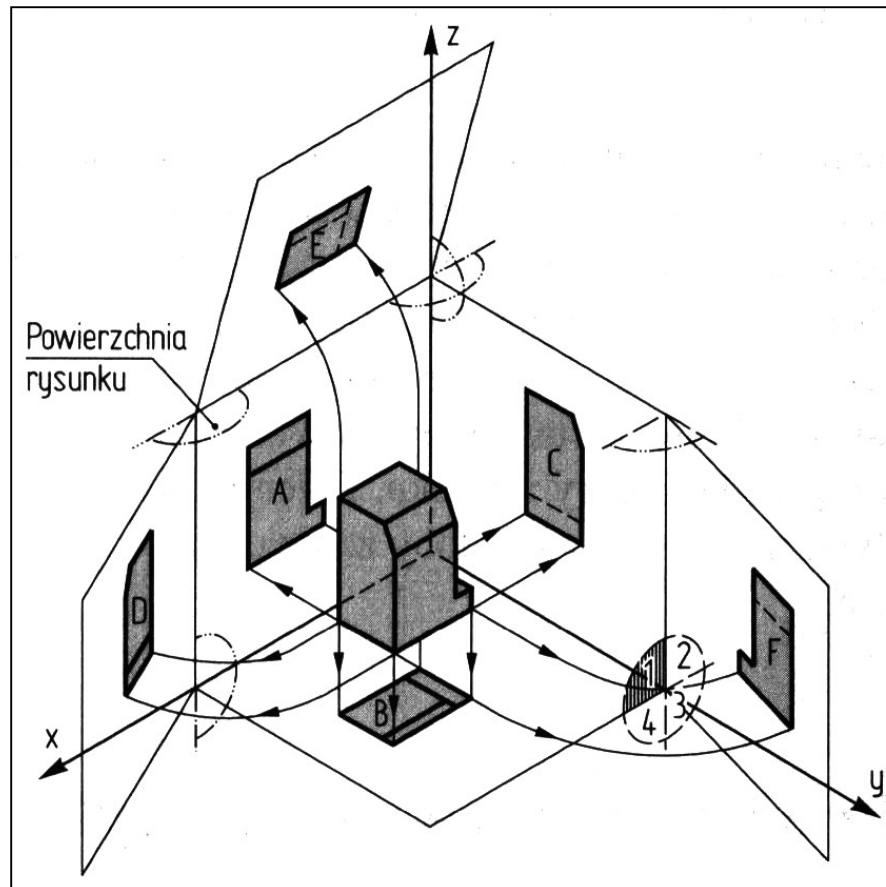
Zakładamy, że obserwator (a, b, c, d, e, f) patrzy na każdą ze ścian sześcianu i obiekt rzutowany w taki sposób, że płaszczyzna rzutu znajdują się za obiektem.

RZUTOWANIE PROSTOKĄTNE

PN-ISO 5456-2:2002 Rysunek techniczny. Metody rzutowania.
Część 2: Przedstawianie prostokątne.

Po zrzutowaniu „rozcinaamy” boki sześciangu wzdłuż jego krawędzi i odginamy je, prowadząc wszystkie do płaszczyzny naszego rysunku (płaszczyzny rzutu głównego A). Otrzymujemy w ten sposób sześć widoków (rzutów) obiektu.

RZUTOWANIE PROSTOKĄTNE

PN-ISO 5456-2:2002 Rysunek techniczny. Metody rzutowania.
Część 2: Przedstawianie prostokątne.

Rzutowany obiekt powinien być ustawiony w taki sposób, aby jego rzut główny A (czyli widok z przodu) zawierał więcej informacji niż każdy inny rzut.

Pozostałe rzuty umieszczamy w następujący sposób:

- rzut B (widok z góry) – poniżej rzutu A,
- rzut C (widok od lewej strony) – po prawej stronie rzutu A,
- rzut D (widok od prawej strony) – po lewej stronie rzutu A,
- rzut E (widok z dołu) – powyżej rzutu A,
- rzut F (widok z tyłu) – z prawej strony rzutu C (rzadziej z lewej strony rzutu D).

